

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
PEDRA CRUZA VILLALÓNA
od 16. travnja 2015.¹

Predmet C-580/13

**Coty Germany GmbH
protiv
Stadtsparkasse Magdeburg**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof (Njemačka))

„Intelektualno i industrijsko vlasništvo – Prodaja robe kojom se povređuje pravo – Direktiva 2004/48/EZ – Članak 8. stavci 1. i 3. točka (e) – Pravo na informaciju u okviru postupka zbog povrede prava intelektualnog vlasništva – Zakonodavstvo države članice koje kreditnim institucijama dopušta da odbiju zahtjev za pružanje informacija o vlasniku bankovnog računa (bankovna tajna) – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članak 8., članak 17. stavak 2., članak 47. i članak 52. stavak 1. – Proporcionalnost ograničenja temeljnog prava“

1. Prethodno pitanje, koje je postavio Bundesgerichtshof, Sudu daje mogućnost da produbi svoju sudsku praksu u vezi s člankom 8. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva², na području koje se dosad još nije ispitalo. Sud je dosad prvenstveno razmatrao sporove između nositelja prava intelektualnog vlasništva, s jedne strane, i korisnika interneta koji preuzimaju ili dijele sadržaje zaštićene autorskim pravom, s druge strane, i čije podatke nositelji prava pokušavaju dobiti od pružatelja pristupa internetu kako bi, nakon što ih se identificira, protiv njih pokrenuli postupak³. Međutim, u ovome je slučaju riječ o kreditnoj instituciji koja, pozivajući se na bankovnu tajnu, odbija pružiti podatke koji su potrebni da se u građanskom postupku procesuiraju osoba koja, služeći se tehničkim mogućnostima koje joj pruža internet, trguje robom kojom se povređuje pravo.

2. Pitanje koje se u konačnici postavlja u ovom predmetu jest može li treća strana koja nije sudjelovala u navodnoj povredi prava industrijskog vlasništva, ali „za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povređuju pravo“ [članak 8. stavak 1. točka (c) Direktive 2004/48] – u ovom konkretnom slučaju, kreditna institucija – na temelju navedene direktive, i pozivajući se na bankovnu tajnu, odbiti pružiti informaciju (konkretno, ime i adresu vlasnika bankovnog računa) koju od nje zahtijeva nositelj prava intelektualnog vlasništva ili osoba koja je ovlaštena braniti navedeno pravo⁴.

1 – Izvorni jezik: španjolski

2 – SL L 157, str. 45. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.) U skladu s člankom 1. drugom rečenicom iz Direktive 2004/48, „[z]a potrebe ove [d]irektive, pojam ‚prava intelektualnog vlasništva‘ uključuje prava industrijskog vlasništva“, pa ću u nastavku pojam „intelektualno vlasništvo“ koristiti u tom širokom smislu.

3 – Vidjeti presude Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54; Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771; Bonnier Audio i dr., C-461/10, EU:C:2012:219, i UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, i rješenje LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten, C-557/07, EU:C:2009:107.

4 – U skladu s člankom 4. Direktive 2004/48, države članice priznaju kao osobe, koje imaju pravo zahtijevati provedbu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz poglavlja II. navedene direktive, između ostalog „sve druge osobe koje su ovlaštene koristiti ta prava [intelektualnog vlasništva], a posebno stjecatelje licencije, u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s odredbama mjerodavnog prava“.

I – Pravni okvir

A – Pravo Unije

3. U skladu s uvodnom izjavom 10. Direktive 2004/48, cilj je te direktive usklađivanje zakonodavnih sustava država članica u području zaštite prava intelektualnog vlasništva radi osiguravanja visoke, jednake i istovrsne razine tih prava na unutarnjem tržištu. U njezinoj se uvodnoj izjavi 8. navodi da su „[r]azlike između sustava država članica u odnosu na sredstva za provedbu prava intelektualnog vlasništva štetne [...] za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i onemogućavaju da prava intelektualnog vlasništva uživaju jednaku razinu zaštite u cijeloj Zajednici. Ova situacija ne potiče slobodno kretanje na unutarnjem tržištu niti stvara okolinu koja vodi prema zdravom tržišnom natjecanju“, dok se u uvodnoj izjavi 9. navedene direktive podsjeća da „[...] rastuće korištenje interneta omogućuje brzu distribuciju piratskih proizvoda širom svijeta [...]“.

4. U skladu s člankom 2. stavkom 3. Direktive 2004/48, „[o]va [d]irektiva ne utječe na: (a) [...] Direktivu 95/46/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka]“, što se također navodi u njezinoj uvodnoj izjavi 15.

5. Člankom 3. Direktive 2004/48 utvrđuje se:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom [d]irektivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti poštene i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvrćati od povrede te se moraju [...] primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.“

6. Člankom 8. Direktive 2004/48 pod naslovom „Pravo na informaciju“ utvrđuje se sljedeće:

„1. Države članice osiguravaju da, u okviru postupaka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva i kao odgovor na opravdan i razmjerni zahtjev tužitelja, nadležna sudska tijela mogu narediti da informaciju o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga koje povređuju prava intelektualnog vlasništva treba pružiti počinitelj povrede i/ili bilo koja druga osoba:

[...]

(c) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povređuju pravo;

[...]

2. Podaci iz stavka 1., prema potrebi, obuhvaćaju:

(a) imena i adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene;

[...]

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje ostale zakonske odredbe koje:

[...]

(e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu osobnih podataka.“

B – Nacionalno pravo

7. Članak 19. njemačkoga Zakona o žigovima od 25. listopada 1994. s kasnijim izmjenama (Markengesetz; u daljnjem tekstu: Zakon o žigovima), naslovljen je „Pravo na informaciju“ i u njemačko pravo žiga prenosi pravo utvrđeno člankom 8. Direktive 2004/48. Stavak 2. navedenog članka 19. glasi kako slijedi:

„U slučaju očite povrede ili ako je vlasnik žiga ili trgovačkog imena podnio tužbu protiv počinitelja povrede, to pravo odnosi se (ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1.) i na osobu koja je, na komercijalnoj razini,

1. posjedovala robu kojom se povređuje pravo;
2. koristila usluge koje povređuju pravo;
3. pružala usluge koje su korištene u aktivnostima koje povređuju pravo ili
4. koja je, na temelju podataka koje je pružila jedna od osoba iz točaka 1., 2. ili 3., sudjelovala u proizvodnji, izradi ili distribuciji navedenih roba ili pružanju navedenih usluga,

osim ako ta osoba nije ovlaštena, u skladu s člancima 383.–385. Zakona o građanskom postupku, odbiti svjedočiti u postupku pokrenutom protiv počinitelja povrede [...].“

8. Članak 383. stavak 1. točka 6. njemačkoga Zakona o građanskom postupku (Zivilprozessordnung, u verziji od 5. prosinca 2005., s kasnijim izmjenama; u daljnjem tekstu: ZPO) priznaje onim osobama kojima su zbog vršenja njihove dužnosti, statusa ili profesije povjerene činjenice koje, zbog svoje naravi ili u skladu sa zakonskom odredbom, moraju ostati tajne, pravo da odbiju svjedočiti u vezi s činjenicama na koje se odnosi obveza čuvanja tajne.

II – Glavni postupak i prethodna pitanja

9. Zahtjev za prethodnu odluku upućen je u okviru spora između njemačkog društva Coty Germany GmbH (u daljnjem tekstu: Coty Germany), nositelja isključive licencije žiga „Davidoff Hot Water“, i Stadtsparkasse Magdeburg (u daljnjem tekstu: Sparkasse).

10. U siječnju 2011., Coty Germany kupio je putem internetskog dražbenog portala bočicu parfema marke „Davidoff Hot Water“. Cijenu proizvoda uplatio je na bankovni račun pri Sparkasseu koji je naveo prodavatelj. Kad je Coty Germany utvrdio da je kupio proizvod kojim se povređuje pravo, od dražbenog je portala zahtijevao da mu otkrije stvarno ime vlasnika korisničkog računa putem kojeg je parfem prodan (prodaja je izvršena pod pseudonimom). Navedena je osoba priznala da je ona vlasnik korisničkog računa na dražbenom portalu, ali je zanijekala da je prodavatelj proizvoda te je, pozivajući se na pravo neočitovanja, odbila pružiti dodatne informacije. Coty Germany tada se obratio Sparkasseu na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o žigovima i zatražio da mu otkrije ime i adresu vlasnika bankovnog računa na koji je uplatio iznos za kupljenu robu kojom se povređuje pravo. Sparkasse se pozvao na bankovnu tajnu i odbio mu je pružiti tu informaciju. Coty Germany zatim se obratio prvostupanjskom sudu Landgericht Magdeburg koji je Sparkasseu naložio da otkrije tražene podatke.

Sparkasse je podnio žalbu pred Oberlandesgericht Naumburgom, pozivajući se na članak 383. stavak 1. točku 6. ZPO-a (na koji upućuje članak 19. stavak 2. Zakona o žigovima), kojim se, između ostaloga, štiti pravo kreditnih institucija da, pozivajući se na bankovnu tajnu, ne svjedoče u građanskom postupku. Žalbeni je sud prihvatio žalbu Sparkassea. Coty Germany tada je podnio žalbu u kasacijskom postupku pred Bundesgerichtshofom i ponovno tražio da se kreditnoj instituciji naloži pružanje zahtijevane informacije.

11. U tim okolnostima Bundesgerichtshof je odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 8. stavak 3. točku (e) Direktive 2004/48/EZ tumačiti na način da se protiv nacionalnog propisa koji u slučaju kao što je onaj o kojem je ovdje riječ dopušta bankovnoj instituciji da se pozove na bankovnu tajnu radi odbijanja pružanja, prema članku 8. stavku 1. točki (c) navedene direktive, informacija o imenu i adresi vlasnika računa?“

12. Pisana očitovanja u ovome postupku podnijeli su Coty Germany, Sparkasse, Europska komisija i njemačka vlada.

III – Sažetak stajališta stranaka

13. Coty Germany navodi u svom očitovanju da se članak 8. stavak 3. Direktive 2004/48 protiv nacionalne odredbe koja kreditnoj instituciji, od koje se zahtijevaju traženi podaci u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (c) spomenute direktive, dopušta pozivanje na bankovnu tajnu na temelju koje odbija otkriti ime i adresu vlasnika bankovnog računa. Prema stajalištu Coty Germanyja, onaj tko povređuje pravo žiga nikada neće ovlastiti onoga tko mu pruža uslugu u smislu članka 8. stavka 1. točke (c) Direktive 2004/48 da podatke koji se odnose na njegov identitet (koji predstavljaju osobne podatke u smislu Direktive 95/46) pruži nositelju povrijeđenog prava, zbog čega će u tim slučajevima uvijek dolaziti do spora. Coty Germany navodi da je moguće provesti odvagivanje suprotstavljenih interesa ovisno o okolnostima u konkretnom slučaju, imajući u vidu da onaj tko prodaje robu kojom se očito povređuje pravo ne treba imati pravo na zaštitu svojeg identiteta.

14. Sparkasse, čija su očitovanja usmjerena na nedopuštenost prethodnog pitanja, na što ću se ubrzo osvrnuti, smatra da, kad je riječ o meritumu, Coty Germany ima na raspolaganju drugi jednostavan način za otkrivanje identiteta pretpostavljenog prekršitelja prava žiga, konkretno pokretanje kaznenog postupka, što bi mu omogućilo pristup informacijama koje je prikupilo državno odvjetništvo i u kojem postupku ne postoji mogućnost pozivanja na bankovnu tajnu. S druge strane, Sparkasse navodi da u ovom konkretnom slučaju njegovo pravo da ne svjedoči ne može ovisiti o odvagivanju suprotstavljenih interesa. Osim toga, ističe da kreditna institucija, koja odlučuje o tome hoće li ili neće pružiti tražene informacije, ne može procijeniti je li povreda žiga očita ili ne u smislu članka 19. stavka 2. prve točke Zakona o žigovima.

15. Njemačka vlada smatra da članak 8. stavak 1. točku (c) Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da se u odgovoru na zahtjev za pružanje informacija, podnesen u skladu s tom odredbom, u obzir trebaju uzeti okolnosti konkretnog slučaja i da se pri odvagivanju suprotstavljenih temeljnih prava trebaju poštovati zahtjevi načela proporcionalnosti. Prema mišljenju njemačke vlade, pravo Unije u području zaštite podataka (konkretno, Direktiva 95/46) ne brani *a priori* da se u okolnostima ovog predmeta pruže zahtijevani podaci. S druge strane, njemačka vlada smatra da se u predmetnom slučaju ne može primijeniti ono što naziva „odstupanjem“ od članka 8. stavka 3. točke (e) Direktive 2004/48. Nacionalni propis kojim se, pozivanjem na bankovnu tajnu, dopušta odbijanje pružanja tražene informacije, nije propis kojim se uređuje obrada osobnih podataka u smislu navedene odredbe. Stajališta je da se prije radi o propisu kojim se štiti povjerljivost izvora informacija u smislu navedenog

članka 8. stavka 3. točke (e), a to je pojam koji, prema mišljenju njemačke vlade, također obuhvaća povjerljivost informacije kao takve. Ipak, navedenu odredbu direktive treba tumačiti tako da nacionalni sud u svakom slučaju ima mogućnost odvagati suprotstavljena temeljna prava i ocijeniti okolnosti koje se pojavljuju u svakom konkretnom slučaju.

16. U konačnici, Komisija u svojim očitovanjima navodi da se članak 8. stavak 3. točka (e) Direktive 2004/48 ne protivi nacionalnoj odredbi koja kreditnoj instituciji dopušta pozivanje na bankovnu tajnu na temelju koje može odbiti otkrivanje tražene informacije, pod uvjetom da ta odredba ispunjava određene uvjete, konkretno, da ispunjava zahtjeve načela pravne sigurnosti koje se odnosi na obradu osobnih podataka i koje nacionalnom sudu omogućava da u svakom konkretnom slučaju odvagne suprotstavljena temeljna prava.

IV – Analiza

A – Dopuštenost

17. Prije razmatranja merituma pitanja koje je postavio Bundesgerichtshof, valja preispitati pitanje dopuštenosti, koje je postavila tužena stranka u postupku *a quo*, Sparkasse. Navodi da u sporu o kojem odlučuje sud koji je uputio zahtjev ne vrijedi Direktiva 2004/48, nego isključivo nacionalno pravo s obzirom na to da se zahtjev za pružanje informacija ne razmatra u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva (članak 8. stavak 1. Direktive 2004/48 u vezi s člankom 19. stavkom 2. drugom točkom Zakona o žigovima), nego u slučaju „očite povrede“ žiga (članak 19. stavak 2. prva točka Zakona o žigovima) – koji prema njezinu mišljenju nije predviđen spomenutom direktivom – na način koji je detaljnije opisan u nastavku.

18. Prema mišljenju Sparkassea, članak 8. stavak 1. Direktive 2004/48 ne predviđa autonomno materijalno pravo zahtijevanja informacija od treće strane, nego to pravo priznaje isključivo u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog ili industrijskog vlasništva – u ovom slučaju, žiga Zajednice – i na temelju opravdanog i razmjernog zahtjeva njegova podnositelja. Sparkasse tvrdi da u ovom predmetu nositelj žiga (ili u ovom slučaju nositelj isključive licencije žiga) nije pokrenuo postupak u vezi s povredom protiv onoga tko je povrijedio njegovo pravo, u okviru kojeg tužitelj od treće strane zahtijeva određenu informaciju, nego da je riječ o autonomnom materijalnom pravu koje nije uređeno direktivom, već isključivo nacionalnim pravom.

19. Smatram da taj prigovor treba odbiti. Mišljenja sam da s tim u vezi nije nevažno što je pretpostavka „očite povrede“ u Zakon o žigovima uvedena 2008., vodeći računa upravo o slučajevima u kojima je nositelju povrijeđenog prava potrebna informacija kako bi utvrdio tko je počinitelj povrede, odnosno, o slučajevima u kojima se, zbog značajki svojstvenih njemačkom postupovnom pravu, koje ne dopušta pokretanje građanskog postupka protiv neidentificirane osobe, ne može pokrenuti postupak zbog povrede prava intelektualnog vlasništva jer se još nije identificirala osoba protiv koje će tužba biti podnesena⁵.

5 — BT-Drs. 16/5048, str. 38. i 39., u vezi s nacrtom njemačkog zakona o prijenosu Direktive 2004/48.

20. Smatram da je upotrijebljeni izraz, osobito u jezičnoj verziji na španjolskom iz članka 8. stavka 1. Direktive 2004/48, „u okviru postupaka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva“⁶ dovoljno širok da se njime obuhvate slučajevi, kao što je predmetni u kojem postoji dovoljno indicija o povredi prava intelektualnog vlasništva („očita povreda“) i u kojem je očito cilj zahtjeva za pružanje informacija pokretanje postupka zbog povrede žiga. U tom smislu treba reći da se nalazimo „u okviru“ postupka „u vezi s“ povredom prava žiga⁷.

21. Stoga smatram da treba zaključiti da je predmetni slučaj također obuhvaćen spomenutom Direktivom 2004/48 te da je prethodno pitanje, koje je postavio Bundesgerichtshof, dopušteno.

B – Meritum

22. Što se tiče merituma pitanja koje je uputio Bundesgerichtshof, prije svega valja pojasniti da se njegova pravna osnova, koja nije izričito navedena u samom pitanju, nalazi u odredbi članka 19. stavka 2. Zakona o žigovima. Kao što je ranije navedeno, tom se odredbom trećoj strani od koje se zahtijevaju informacije izričito priznaje mogućnost da ih odbije pružiti ako, u skladu s člancima 383.–385. ZPO-a, ostvaruje pravo da ne svjedoči u građanskom postupku pokrenutom protiv počinitelja povrede. U ovome predmetu, Sparkasse je iskoristio upravo tu mogućnost pozivajući se na bankovnu tajnu⁸.

23. Potrebno je utvrditi poštuje li se tom mogućnošću, predviđenom njemačkim pravom, da se informacija odbije pružiti pozivajući se, u konačnici, na bankovnu tajnu, pravo na informaciju koje se člankom 8. Direktive 2004/48 priznaje nositelju žiga ili nositelju licencije žiga.

24. Pravo na informaciju iz članka 8. Direktive 2004/48 instrumentalno je pravo kojim se želi osigurati djelotvorna zaštita intelektualnog vlasništva, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 21. te direktive. Neposredna je svrha tog prava da se u određenoj mjeri izjednači različiti opseg informacija kojima raspolaže onaj za kojeg se pretpostavlja da je povrijedio pravo intelektualnog vlasništva i nositelj tog prava⁹, s pratećim posljedicama koje na djelotvornost pravnog lijeka može imati činjenica da nositelj prava ne raspolaže najmanjom količinom informacija koja mu je potrebna za pokretanje postupka protiv pretpostavljenog počinitelja povrede. Naravno, pravo na informaciju nije apsolutno pravo te je zapravo člankom 8. predviđena mogućnost da države članice utvrde određena ograničenja u njegovu ostvarivanju. U vezi s tim, čak i ako u tim ograničenjima nije izričito navedena bankovna tajna, u stavku 3. navodi se sljedeća odredba: „[s]tavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje ostale

6 — Moje isticanje. Verzija na španjolskom jeziku, kao i verzija na talijanskom („nel contesto dei procedimenti riguardanti la violazione di un diritto di proprietà intellettuale“) i portugalskom („no contexto dos procedimentos relativos à violação de um direito de propriedade intelectual“), doslovni su prijevodi verzije na engleskom jeziku: „in the context of proceedings concerning an infringement of an intellectual property right“. U verziji na njemačkom jeziku doslovno se navodi: „im Zusammenhang mit einem Verfahren wegen Verletzung eines Rechts des geistigen Eigentums“ (moje isticanje), dok se u verziji na francuskom jeziku koristi izraz „dans le cadre“.

7 — Takvo stajalište ujedno dijele Walter i Goebel, analizirajući članak 8. Direktive 2004/48, u: Walter, M. M. i von Lewinski, S. (urednici): *European Copyright Law: a commentary*. Oxford, Oxford University Press, 2010., str. 1263. i 1264.: „Paragraph 1 does not read ‘in the course of proceedings concerning an infringement of intellectual property rights’, but refers to such proceedings in using the formula ‘in the context of’ such proceedings, thus emphasizing that the information must be provided *with respect to* infringement proceedings but not necessarily *in the course of* an infringement proceeding“ (moje isticanje).

8 — Bankovna tajna u Njemačkoj je opće prihvaćena kao posebna obveza zaštite povjerljivosti koja proizlazi iz opće obveze kreditnih institucija da štite i ne narušavaju imovinske interese svojih klijenata, koja je obično uključena u opće uvjete ugovora koje klijenti zaključuju s kreditnim institucijama i koji obvezuju kreditne institucije da odbiju zahtjeve za pružanje informacija o svojim klijentima ako vlasnik računa s tim nije suglasan. Opći uvjeti poslovanja Stadtparkasse Magdeburg dostupni su na internetu, <https://www.sparkasse-magdeburg.de/pdf/vertragsbedingungen/AGB.pdf>. U njima se nalazi izričito upućivanje na bankovnu tajnu (točka 1. stavak 1.) i okolnosti u kojima institucija može pružiti informacije u vezi s klijentom (točka 3. stavak 2.). U vezi s bankovnom tajnom, osobito o njezinoj povezanosti sa zaštitom podataka, vidjeti osobito Kahler, T., „Datenschutz und Bankgeheimnis“, u: Kahler, T. i Werner, S.: *Electronic Banking und Datenschutz — Rechtsfragen und Praxis*. Berlin/Heidelberg: Springer, 2008., str. 143. i sljedeće te tamo navedenu bibliografiju.

9 — McGuire, M. R., „Beweismittelvorlage und Auskunftsanspruch nach der Richtlinie 2004/48/EG zur Durchsetzung der Rechte des Geistigen Eigentums“, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht — Internationaler Teil*, 2005., str. 15., i Haedicke, M., „Informationsbefugnisse des Schutzrechtsinhabers im Spiegel der EG-Richtlinie zur Durchsetzung der Rechte des geistigen Eigentums“, u: A. Ohly i dr. (urednici): *Perspektiven des Geistigen Eigentums und Wettbewerbsrechts — Festschrift für Gerhard Schricker zum 70. Geburtstag*. München, C. H. Beck, 2005., str. 19. i 20.

zakonske odredbe koje [...] (e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu osobnih podataka“. S druge strane, člankom 2. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2004/48 ograničava se pravo na informaciju iz članka 8., time što je utvrđeno da navedena direktiva „ne utječe na“, između ostalog, Direktivu 95/46.

25. Sud koji je uputio zahtjev u svom se prethodnom pitanju izričito poziva samo na članak 8. stavak 3. točku (e) Direktive 2004/48 kao odredbu kojom bi se eventualno dalo pokriće bankovnoj tajni kao ograničenju prava na informaciju iz njezina članka 8. stavka 1. točke (c) ili čak kao izuzeću od tog prava. Stoga se postavlja pitanje dopušta li se, u okolnostima ovoga predmeta, člankom 8. stavkom 3. točkom (e) navedene direktive, kreditnoj instituciji, koja se poziva na nacionalnu pravnu odredbu kojom je predviđeno pravo odbijanja svjedočenja u nekim okolnostima, da se pozove na bankovnu tajnu kako bi odbila pružiti informaciju koja se zahtijeva za ostvarivanje prava iz stavka 1. tog istog članka 8.

26. Prije svega trebam upozoriti da se u ovom predmetu valja usredotočiti na drugu pretpostavku koja se navodi u spomenutoj točki (e), koja se odnosi na obradu osobnih podataka, i ostaviti po strani prvu pretpostavku, koja se tiče zaštite povjerljivosti izvora informacija. Smatram da je jasno da se u ovom predmetu ne pojavljuje taj slučaj, jer u igri nije zaštita identiteta „izvora informacija“.

27. Kad je riječ o drugoj pretpostavci koja je predviđena odredbom iz članka 8. stavka 3. točke (e) Direktive 2004/48, najprije treba reći da, prema mojem mišljenju, sporno nacionalno zakonodavstvo, kako nam ga predstavlja sud koji je uputio zahtjev, ima dva različita učinka: prvo, *neposredni* učinak koji se svodi na „ograničavanje“ prava na informaciju iz članka 8. stavka 1. Direktive 2004/48; i drugo, *posredni* učinak kojim se „utječe“ na temeljno pravo djelotvornog pravnog lijeka i, kao moguća krajnja posljedica, na temeljno pravo intelektualnog vlasništva.

28. Odmah valja reći da do ograničavanja prava na informaciju koje sam upravo spomenuo (i, posredno, ograničavanja navedenih temeljnih prava) dolazi zbog zahtjeva koji se odnose na „bankovnu tajnu“, kako je uređena člankom 383. stavkom 1. točkom 6. ZPO-a. Sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje može li cilj zaštite bankovne tajne biti obuhvaćen izuzećem iz članka 8. stavka 3. točke (e) Direktive 2004/48 u vezi s primjenom prava na informaciju iz njegova stavka 1., u mjeri u kojoj se navedeno pravo priznaje „ne dovodeći u pitanje“, osobito, „ostale zakonske odredbe koje [...] uređuju [...] obradu osobnih podataka“.

29. U tom smislu moglo bi se raspravljati o tome može li se navedeno izuzeće primijeniti u ovom slučaju, budući da postoje sumnje je li „bankovna tajna“ sama po sebi, kako je uređena njemačkim pravom, „zakonska odredba“ u smislu članka 8. stavka 3. točke (e) Direktive 2004/48, ili o tome je li svrha odredbe iz članka 383. stavka 1. točke 6. ZPO-a – na koju upućuje članak 19. stavak 2. Zakona o žigovima – urediti „obradu osobnih podataka“, kako je u svojim očitovanjima osobito istaknula njemačka vlada¹⁰.

30. Međutim, treba imati u vidu da u brojnim slučajevima, kao što je to u ovom predmetu, pozadinu primjene navedene odredbe čini to treba li ili ne sudu pružiti određene osobne podatke konkretnih osoba¹¹. Osim toga, u obzir treba uzeti i to da Direktiva 2004/48 u svakom slučaju u članku 2. stavku 3. točki (a) sadržava općenitu klauzulu o poštovanju odredbi Direktive 95/46 u području zaštite

10 — Vidjeti t. 59. i sljedeće iz navedenih očitovanja.

11 — Otkrivanje imena i adrese vlasnika računa (pretpostavljenog počinitelja povrede) pri Sparkasseu, kako je to zahtijevao Coty Germany, predstavljalo bi, kad bi do toga došlo, pružanje osobnih podataka, odnosno informacije koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može identificirati (u skladu s definicijom iz članka 2. točke (a) Direktive 95/46), kao i „obradu osobnih podataka“ (prema definiciji iz članka 2. točke (b) Direktive 95/46).

osobnih podataka. Stoga me tumačenje članka 8. stavka 3. točke (e) Direktive 2004/48, koje je u skladu s temeljnim pravom na zaštitu osobnih podataka iz članka 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), navodi na zaključak da je sporna nacionalna odredba obuhvaćena člankom 8. stavkom 3. točkom (e) navedene direktive.

31. Nakon što je smisao odredbe nacionalnog zakonodavstva tako opisan, smatram da u svrhu ispitivanja njezine usklađenosti s Direktivom 2004/48 najprije treba pristupiti njezinu određenju sa stajališta zaštite uključenih temeljnih prava. U vezi s tim prije svega treba utvrditi da navedena nacionalna odredba ima učinak „ograničavanja provedbe“ temeljnih prava koja se odnose na djelotvoran pravni lijek i zaštitu industrijskog vlasništva u smislu članka 52. stavka 1. Povelje. Naime, zakoniti interes kreditne institucije da čuva bankovnu tajnu, koja je izraz obveze povjerljivosti kojom je uređen njezin odnos s klijentom, ograničava dva temeljna prava nositelja žiga ili nositelja licencije žiga (potonjeg kao nositelja određenih imovinskih prava u vezi sa žigom) u smislu članka 52. stavka 1. Povelje, konkretno, pravo na intelektualno vlasništvo (članak 17. stavak 2. Povelje) i pravo na djelotvoran pravni lijek iz članka 47. Povelje¹², koje predstavlja instrument potreban za zaštitu prvog prava.

32. Članak 52. stavak 1. Povelje dopušta ograničenje pri ostvarivanju temeljnih prava s obzirom na dva različita cilja: ograničenje mora odgovarati ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija (prva mogućnost) ili pak potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba (druga mogućnost). Imajući na umu da nacionalni sud konačno mora utvrditi zakoniti cilj koji se želi postići spornom zakonskom odredbom, mišljenja sam da je jasno da se nalazimo u okviru druge mogućnosti (iako ne isključujem mogućnost da bi mogli postojati i „ciljevi od općeg interesa“ u smislu prve mogućnosti, koji su povezani s tim da kreditne institucije obavljaju osnovnu djelatnost za funkcioniranje cjelokupnog gospodarskog sustava). U tom smislu smatram da ograničavanje djelotvornog pravnog lijeka i prava na intelektualno vlasništvo nositelja licencije žiga, kao posljedica bankovne tajne – zbog koje kreditna institucija ima obvezu ne otkrivati podatke povezane s identitetom svojeg klijenta i njegovim bankovnim transakcijama bez njegove suglasnosti – u osnovi odgovara potrebi zaštite prava (koje je člankom 8. Povelje ujedno priznato kao temeljno pravo) na zaštitu osobnih podataka klijenata koji kreditnoj instituciji stoje na raspolaganju.

33. Člankom 52. stavkom 1. Povelje detaljno su utvrđeni uvjeti pod kojima se temeljno pravo može zakonito „ograničiti“. U vezi s tim, kako bi ograničenje spornih temeljnih prava iz ovog predmeta bilo zakonito, ono mora ispuniti sve zahtjeve utvrđene spomenutom odredbom, odnosno, mora biti predviđeno zakonom, poštovati bit predmetnih prava i sloboda i, konačno, biti primjereno i potrebno za postizanje predmetnog cilja te poštovati načelo proporcionalnosti.

34. Nacionalni sud zadužen je za provjeru ispunjava li sporna odredba njemačkog zakonodavstva zahtjeve iz članka 52. stavka 1. Povelje. Na njemu je da, budući da najbolje poznaje osobitosti „slučaja poput onoga u glavnom postupku“ na koje se poziva sud koji je uputio zahtjev, u konačnici ocijeni postoje li ili ne okolnosti kojima bi se opravdalo ograničavanje temeljnih prava s obzirom na bankovnu tajnu.

35. U nastavku ću sažeto prikazati, pozivajući se na odgovarajuću sudsku praksu Suda, upute koje su potrebne kako bi nacionalni sud, na temelju članka 52. stavka 1. Povelje, mogao ocijeniti u kojoj mjeri zakoniti interes kreditne institucije, koji se odnosi na zaštitu bankovne tajne, može valjano ograničiti pravo na djelotvoran pravni lijek onomu tko, prije no što pristupi ostvarivanju prava koja počivaju na žigu Zajednice, namjerava iskoristiti pravo na informaciju koje mu je priznato člankom 8. stavkom 1. Direktive 2004/48, i u kojoj mjeri može ograničiti, kao krajnju posljedicu, njegovo pravo na intelektualno vlasništvo.

12 — Pravo na djelotvoran pravni lijek iz članka 47. Povelje predstavlja potvrdu načela djelotvornog pravnog lijeka, općeg načela prava Unije koje proizlazi iz ustavnih tradicija država članica (vidjeti presude Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, t. 37.; Kadi i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, t. 335., i AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, t. 54.).

1. Zakonitost i bit

36. U članku 52. stavku 1. Povelje utvrđeno je da ograničenje „mora biti predviđeno zakonom“, odnosno da mora poštovati načelo zakonitosti, pa je ograničenje primjenjivo samo ako je utemeljeno na zakonskoj osnovi unutarnjeg prava koja mora biti dostupna, jasna i predvidljiva¹³. Međutim, u ovom se predmetu, kako ističe sud koji je uputio zahtjev u točki 22. svoje odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, susrećemo s navodom da „bankovna tajna u Njemačkoj nije izričito obuhvaćena nijednom zakonskom odredbom, nego se u njemačkom pravu izvodi iz opće obveze banke da zaštititi i ne narušava imovinske interese svojih klijenata“. Bundesgerichtshof nadalje spominje da se u Njemačkoj „čuvanje bankovne tajne posredno izvodi iz članka 383. stavka 1. točke 6. ZPO-a, kojim je utvrđeno pravo na odbijanje svjedočenja o podacima obuhvaćenim bankovnom tajnom [...] [koji] obično uključuju ime i adresu vlasnika računa“.

37. Kako sam već spomenuo u mišljenju predstavljenom u predmetu *Scarlet Extended*¹⁴, izraz „zakon“, u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje, treba razumjeti u njegovu „materijalnom“, a ne samo formalnom značenju, u smislu da može obuhvaćati kako „pisano pravo“ tako i „nepisano pravo“, pa čak i „pravo koje su izradili sudovi“, na način da objavljena, i stoga dostupna, „ustaljena sudska praksa“, koju primjenjuju sudovi nižeg stupnja, u nekim okolnostima može nadopuniti zakonsku odredbu i pojasniti je u mjeri potrebnoj da postane predvidljiva.

38. Sud koji je uputio zahtjev treba potvrditi u kojoj mjeri sudska praksa, koja se odnosi na članak 383. stavak 1. točku 6. ZPO-a, dopušta utvrditi ispunjava li bankovna tajna, unatoč tomu što u njemačkom pravu nije izričito uređena nijednom zakonskom odredbom, zahtjeve načela zakonitosti kako je izloženo u prethodnim točkama (konkretno, zahtjeve dostupnosti, jasnoće i predvidljivosti) i može li se njome načelno opravdati, ako se ispune ostali uvjeti iz članka 52. stavka 1. Povelje, ograničavanje prethodno spomenutih temeljnih prava.

39. Članak 52. stavak 1. Povelje osim toga uređuje da se ograničenjem u svakom slučaju mora poštovati „bit“ predmetnog prava ili temeljnih prava. Ovdje se pojavljuju ozbiljnije sumnje osobito u vezi s pravom *Coty Germany* na djelotvoran pravni lijek. Čini se da u Njemačkoj, u okolnostima poput predmetnih, djelotvornost pravnog lijeka, koji zahtijeva nositelj licencije povrijeđenog žiga, ovisi jedino i isključivo o tome hoće li se kreditna institucija, od koje se zahtijevaju informacije, i koja u odnosu na klijenta mora ispuniti ugovornu obvezu povjerljivosti, odreći, iz bilo kojeg razloga, prava na odbijanje svjedočenja koje joj pripada u skladu s člankom 383. stavkom 1. točkom 6. ZPO-a¹⁵. Točno je da je zadaća nacionalnoga prava svake države članice urediti primjenu prava Unije u skladu s postupovnom autonomijom (na način da svaka država članica načelno odlučuje kako će urediti pravo određenih osoba da odbiju svjedočiti o činjenicama koje su im poznate). Međutim, margina prosudbe kojom države članice raspolažu pri izvršavanju spomenute ovlasti ograničena je zahtjevom da se u svakom trenutku treba osigurati djelotvoran pravni lijek, na način da se u praksi ne onemogući ili suviše ne oteža ostvarivanje prava zajamčenih pravnim poretom Unije¹⁶. U svakom je slučaju jasno da se bit ne bi poštovala kad bi se spornom nacionalnom odredbom mogućim nositeljima prava intelektualnog vlasništva ograničavalo pravo na ostvarenje sudske zaštite.

13 — U vezi s tim, vidjeti t. 53. mišljenja nezavisne odvjetnice J. Kokott, predstavljenog u predmetu *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2007:454, u kojemu se spominje presuda *Österreichischer Rundfunk*, C-465/00, C-138/01 i C-139/01, EU:C:2003:294, t. 76. i 77.

14 — C-70/10, EU:C:2011:771, t. 99.

15 — U vezi s tim valja podsjetiti na sadržaj točke 19. ovoga mišljenja o tome da u Njemačkoj ne postoji mogućnost pokretanja građanskog postupka protiv neidentificirane osobe. Kao što je nezavisna odvjetnica V. Trstenjak već istaknula u svojem mišljenju predstavljenom u predmetu *Hypotečni banka*, C-327/10, EU:C:2011:561, „ako tužitelj nema mogućnost podnošenja tužbe protiv tuženika, kojeg nije moguće pronaći ni nakon svih provedenih istraga, koje zahtijevaju pažnju i dobru vjeru, pravu tužitelja na djelotvoran pravni lijek prijetila bi opasnost da ga se u potpunosti liši njegova značenja“ (t. 131.).

16 — Vidjeti, među ostalim, presude *Safalero*, C-13/01, EU:C:2003:447, t. 49.; *Weber's Wine World i dr.*, C-147/01, EU:C:2003:533, t. 103.; *Wells*, C-201/02, EU:C:2004:12, t. 67., i *Unibet*, C-432/05, EU:C:2007:163, t. 43., i mišljenje nezavisne odvjetnice V. Trstenjak predstavljenom u predmetu *N. S. i dr.*, C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:610, t. 160. i 161. Načelo djelotvornosti sada se ne pojavljuje samo u okviru prava na djelotvoran pravni lijek, kako je priznato u članku 47. Povelje, nego i u posebnom području kojim se bavimo, u članku 3. Direktive 2004/48.

2. Proporcionalnost u širokom značenju

40. U skladu s člankom 52. stavkom 1. drugom rečenicom Povelje, „[u]z poštovanje načela proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju [...] potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba“. U tu svrhu treba ocijeniti je li, u okolnostima ovog predmeta, sprječavanje Coty Germanyja, pozivanjem na bankovnu tajnu, u ostvarivanju prava na djelotvoran pravni lijek, čime mu se ujedno oduzima njegovo pravo na intelektualno vlasništvo, primjereno, nužno i proporcionalno za postizanje predmetnog zakonitog cilja, a to je prema mojem mišljenju, kao što sam prethodno već naveo, zaštita prava na zaštitu podataka pretpostavljenog počinitelja povrede, kojima raspolaže kreditna institucija, u kojoj ima otvoren račun.

a) Primjerenost

41. Kao prvo, u vezi s prvim zahtjevom primjerenosti, potrebno je ispitati je li ograničenje temeljnih prava na djelotvoran pravni lijek i intelektualno vlasništvo nositelja licencije žiga primjereno za postizanje predmetnog cilja, to jest „odgovara [li to ograničenje] zaista“, u smislu članka 52. stavka 1. Povelje, potrebi, u ovom slučaju, zaštite prava na zaštitu podataka vlasnika bankovnog računa.

b) Nužnost

42. Kao drugo, i što mi se u okolnostima ovog predmeta čini osobito važno, valja utvrditi je li ograničenje doista nužno za postizanje tog cilja. Ograničenje temeljnih prava Coty Germanyja bilo bi nužno samo kad se predmetni cilj (da banka zaštiti podatke svojih klijenata) ne bi mogao postići drugom mjerom koja bi ta prava ograničavala u manjoj mjeri. Smatram da bi se u vezi s tim pitanjem osobito trebalo ocijeniti mogu li se podaci koje Coty Germany zahtijeva od Sparkassea eventualno dobiti na drugi način ili iz drugog izvora, koji nije kreditna institucija¹⁷. Ovdje također treba ispitati stvarnu utemeljenost prijedloga, koji Sparkasse navodi u svojim očitovanjima, o tome da bi Coty Germany mogao pokrenuti kazneni postupak protiv nepoznate osobe kako bi se tim putem otkrilo ime pretpostavljenog počinitelja povrede. U tu svrhu nacionalni sud mora utvrditi u kojoj mjeri se od imatelja žiga ili nositelja licencije žiga može zahtijevati uporaba kaznenog postupka, te je li to u odgovarajućem nacionalnom pravu moguće učiniti i u okviru prethodnog postupka (i u slučaju da je moguće, bi li to eventualno predstavljalo neprihvatljivu zlorabu kaznenog postupka u cilju koji nije povezan s tim postupkom).

c) Proporcionalnost u strogom značenju

43. Konačno, analiza proporcionalnosti zahtijeva preispitivanje u kojoj mjeri ciljevi zaštite određenih prava u odnosu na druga temeljna prava dovoljno kompenziraju s tim povezane žrtve. Nacionalni sud mora uzeti u obzir, među ostalim elementima, vrstu i opseg informacija koje zahtijeva Coty Germany – koje se, kako proizlazi iz spisa, ograničavaju samo na one informacije koje su nužno potrebne za pokretanje sudskog postupka protiv pretpostavljenog počinitelja povrede; dokaze koji postoje o tome da je došlo do povrede prava intelektualnog vlasništva¹⁸, kao i dokaze u vezi s tim da je vlasnik

17 — U vezi s tim, treba imati u vidu da je u ovom predmetu Coty Germany već bio bezuspješno pokušao dobiti spomenutu informaciju od dražbenog portala, na kojemu je kupio proizvod kojim se povređuje pravo, te od osobe za koju je taj portal naveo da je vlasnik korisničkog računa preko kojeg je kupnja bila izvršena.

18 — Vidjeti u vezi s tim presudu Bonnier Audio i dr., C-461/10, EU:C:2012:219, t. 58., u kojoj je Sud odlučio da je, sa stajališta prava Unije, prihvatljiva nacionalna zakonska odredba kojom se, među ostalim, zahtijeva da, za izdavanje sudskog naloga za otkrivanje zahtijevanih podataka, trebaju postojati stvarne indicije o povredi prava intelektualnog vlasništva, te mišljenje nezavisne odvjetnice V. Trstenjak, predstavljeno u predmetu N. S. i dr., C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:611, t. 159. Treba podsjetiti da, u ovome predmetu, sud koji je uputio zahtjev, u točki 2. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, tvrdi da je „parfem bio krivotvorina koju bi prepoznao čak i laik“.

računa, kojeg se želi identificirati, djelovao nezakonito¹⁹, pri čemu ujedno treba ocijeniti u kojoj je mjeri potrebno zaštititi identitet onoga tko pretpostavljeno trguje robom kojom se povređuje pravo, osobito zato što, kako Coty Germany navodi u svojim očitovanjima, otkrivanje točnog imena i adrese predstavlja dio obveza svakog dionika koji u trgovinskoj razmjeni djeluje u dobroj vjeri²⁰; postojanje bitne štete nanosene nositelju zaštićenog žiga; te jamstvo Coty Germanyja da će dobivene otkrivene podatke upotrijebiti samo za pokretanje postupka protiv pretpostavljenog počinitelja povrede, a ne u druge svrhe koje nisu povezane s tim ciljem. U svakom slučaju, u okviru ispitivanja proporcionalnosti, nacionalni sud mora uzeti u obzir sva predmetna temeljna prava i u vezi s tim odvuđnuti suprotstavljena temeljna prava²¹.

44. S obzirom na prethodna razmatranja, smatram da članak 8. stavak 3. točku (e) Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da se protivi nacionalnom zakonodavstvu, čiji je bezuvjetni učinak da kreditnoj instituciji, koja se poziva na bankovnu tajnu, omogući odbijanje pružanja informacije o imenu i adresi vlasnika bankovnog računa, koja se od nje zahtijevala u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (c) navedene direktive. Taj učinak bio bi u skladu sa spomenutom odredbom navedene direktive samo kad bi se temeljio na prethodnoj ocjeni, koju mora provesti nacionalni sud, a kojom bi se osigurala zakonitost ograničenja temeljnih prava koja su obuhvaćena spornim nacionalnim zakonodavstvom, kako je utvrđeno člankom 52. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

V – Zaključak

45. Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, predlažem Sudu da Bundesgerichtshofu odgovori sljedeće:

„Članak 8. stavak 3. točku (e) Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, treba tumačiti na način da se protivi nacionalnom zakonodavstvu, čiji je bezuvjetni učinak da kreditnoj instituciji, koja se poziva na bankovnu tajnu, omogući odbijanje pružanja informacije o imenu i adresi vlasnika bankovnog računa, koja se od nje zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (c) navedene direktive. Taj učinak bio bi u skladu sa spomenutom odredbom navedene direktive samo kad bi se temeljio na prethodnoj ocjeni, koju mora provesti nacionalni sud, a kojom bi se osigurala zakonitost ograničenja temeljnih prava koja su obuhvaćena spornim nacionalnim zakonodavstvom, kako je utvrđeno člankom 52. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.“

19 — Za razliku od predmeta Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, u kojemu, kako je nezavisna odvjetnica J. Kokott izložila u točki 115. svojeg mišljenja, EU:C:2007:454, „iz činjenice da su se u određenom trenutku putem neke IP adrese kršila autorska prava, ne proizlazi nužno da je ta djela počinio vlasnik veze, kojemu je ta veza bila dodijeljena u tom trenutku“, u ovom predmetu polazi se od ideje, koja je prema mojem mišljenju ispravna, da je vlasnik računa na koji se uplaćuje novac za kupnju robe kojom se povređuje pravo, osoba (ili jedna od osoba) koja kršenjem prava žiga ostvaruje financijsku korist.

20 — U tom smislu treba podsjetiti da je Sud u točki 142. presude L'Oréal i dr., C-324/09, EU:C:2011:474, već odlučio da „iako je nužno poštovati zaštitu osobnih podataka, ipak se mora jasno identificirati počinitelja povrede ako on djeluje u poslovnom prometu, a ne u okviru privatnog života“ (moje isticanje). U ovom je predmetu jasno da je onaj tko je prodao parfem kojim se povređuje pravo djelovao „u poslovnom djelokrugu“ u smislu Direktive 2004/48, s obzirom na to da je, kako proizlazi iz spisa, promet na korisničkom računu dražbenog portala, na kojemu je obavljena kupnja, u razdoblju od sredine prosinca 2010. do sredine siječnja 2011., iznosio više od 10 000 eura.

21 — U tom smislu treba podsjetiti na presude Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, i Bonnier Audio i dr., C-461/10, EU:C:2012:219, kao i na rješenje LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten, C-557/07, EU:C:2009:107.